

ἀρχαίας ἐλευθερίας. Μετὰ τὴν κυριαρχίαν τῶν Μακεδόνων ἐπῆλθεν ἡ τῆς Ρώμης καὶ Βυζαντίου, ἀκολούθως ἡ τῶν Λαστίνων καὶ τελευταῖον ἡ τῶν Τούρκων, μόλις δὲ κατὰ τὴν παρούσαν ἐκατονταετηρίδα ἀνέστη μία μερὶς τῆς Ἑλλάδος, καταστᾶσα ἐλευθέρη καὶ ἀνεξάρτητος. Ἀληθὲς ὅτι ἐν τῇ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχῃ ἔπεσεν ἡ Ἑλλὰς, ἀλλ' ὅμως ἔπεσεν οὐχὶ ἀδόξως. Καίτοι δὲ οἱ θεοὶ τὰς πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ μακεδονικοῦ ζυγοῦ προσπαθεῖς δὲν ἐτεύχαν δι' ἐπιτυχίας, οὐχὶ ἡτοι ἀπέθανεν ὡς ἥρωις, συμπαροχλικείναντα τὸν θαυματηρὸν τῶν συγχρόνων καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἀναστάσεως.

Ἄξιοπαρατήρητος εἶνε ὁ τρόπος, δι' οὗ ἡ ἐν τῷ ἡμετέρῳ αἰῶνι ἐπιτελεσθεῖσα ἀναβίωσις τῆς Ἑλλάδος συνδέεται μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς κατὰ τὴν 4ην Π. Χ. ἐκατονταετηρίδα διὰ τοῦ πρὸ ὀλίγου ἔτι ἀνακαλυφθέντος Λέοντος τῆς Χαιρωνείας. Ὁ Παυσανίας ἐν βιβλ. 9οῃ Κεφ. 40ῷ ἀναφέρει ὅτι πλησίον τῆς Χαιρωνείας εὗρε τὸν τάφον τῶν ἐν τῇ μάχῃ πεσόντων Θηραίων, ἐπ' αὐτοῦ δὲ λέοντα εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀνδρείας τῶν φονευθέντων, καίπερ ἀγνεύ ἐπιγραφῆς, τῆς ἀνδρείας αὐτῶν μὴ στεφθείστης δι' ἐπιτυχίας. Ἐν τούτοις τὸ μνημεῖον τοῦτο δὲν ἦτο ὁ κοινὸς τάφος ἀπάντων τῶν ἐν τῇ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχῃ πεσόντων Θηραίων, ὡς νομίζει ὁ Παυσανίας, (τὴν κόνιν τῶν φονευθέντων Ἀθηναίων ἀπέστειλεν ὁ Φίλιππος εἰς Ἀθήνας, ἐνθα ὁ Δημοσθένης ἔξεφύνησε τὸν ἐπιτάφιον λόγον), ἀλλὰ μόνον τῶν τριακοσίων, εἴκ ὃν συνιστάτο ὁ Ίερὸς λόχος καὶ οὕτινες ἡρωϊκῶς μαχόμενοι ἐφονεύθησαν ὁ εἰς παρὰ τὸν ἄλλον. Ως αἱ ἀνασκαρφαὶ τῆς παρελθούσης καὶ παρούσης ἐκατοντ. ἀποδεικνύουσι, τὰ πτώματα τῶν ἀνδρείων ἐκείνων μαχητῶν ἐτάφησαν κατὰ τὴν τάξιν, ἐν ᾧ ἐμάχοντο, ὁ δὲ χωρὸς περιεκυκλώθη ὑπὸ τείχους. Ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου ἐπὶ βάσεως, ἦτις μέχρι στήμερον ἔτι διατηρεῖ ὑψος 2,30 μέτρων, ἀνηγέρθη πελώριος λέων καθήμενος, μήκους 4,30 καὶ πλάτους 3,60 μέτρων. Ὁ λέων οὗτος ἐκ ποιλλῶν τεμαχίων συνιστάμενος, διελύθη ἐν τῇ μακρᾷ σειρᾷ τῶν αἰώνων εἰς τὰ εἴκ ὃν ἀπετελεῖτο τεμάχια καὶ κατέπεσεν ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς βά-